

AMERIŠKI SLOVENEC

PRVI SLOVENSKI LIST V AMERIKI.

GESLO: ZA VERO IN NAROD — ZA PRAVICO IN RESNICO — OD BOJA DO ZMAGE!
GLASILO S. K. DELAVSTVA — DRUŽBE SV. DRUŽINE V JOLIETU — IN S. P. DR. SV. MOHORJA V CHICAGO.

ŠTEV. (No.) 171.

CHICAGO, ILL., ČETRTEK, 30. OKTOBRA — THURSDAY, OCTOBER, 30, 1924.

LETNIK XXXIII.

Razkrinkani "rdečkarji."

ZAROTA, DA SE USMRTI BIVŠI PREZIDENT WILSON.
— BOMBA JE BILA POLOŽENA PRED POSLOPJE
"WALL STREET" PISARNE J. P. MORGANA.

16. septembra 1920., malo pred poldne se je vstavil neki voz nasproti pisarne J. P. Morgana na "Wall streetu." Voznik in tovariš, oba slabo oblečena izstopita iz voza, se podasta okrog ogla in izgine. Pet minut po temu, nastane strašna eksplozija, ki je stresla vse hiše v bližini in 35 oseb je našlo smrt, nad petdeset je pa bilo ranjenih. Nastala je zmeda, tako da ni nihče zapazil nekega človeka, ki je v neposredni bližini stal za nekim oglom in gledal proti mestu nesreče. Ta človek je bil, ki je napravil načrt, kateri se mu je obnesel, zadovoljen je odšel, da dobi pohvalo od svojih višjih, ne glede na to, da je pretrgal nit življenja — nedolžnim.

Takoj nato se je pričela gonja od strani policije, ki so zajeli večje število anarhistov in komunistov v New Yorku in okolici.

Glavnega krivca tega bombnega atentata poznajo oblasti, dasi ga še nimajo v rokah, tudi ime se zaenkrat še zamoči. Ta človek je pod vednim nadzorstvom, zvezni agenti vedo za vsak njegov korak. Namen tega atentata je bil pričetek zarote, da se usmrti vse višje osebe, tako so začeli pri uradnikih Morgan & Co. Anarhisti so mnenja, da s tem ko usmrtijo uradnike in bogataše, bo moč "autokratov" najprej zlomljena.

24. februarja 1919., se je vrnil prezident Wilson iz Evrope in zopet stopil na ameriška tla. Ljudstvo ga je navdušeno sprejelo. Začel se je sprevod in ko so prišli do Dewey square, je prezidentov avto ravno hotel zavoziti okrog — trenutek in dva sta bila v rokah pravice, ker detektivs so skrbno čuvali prezidenta. Nihče ni vedel, ker ni bilo objavljeno, da je tudi Wilson med tistimi, katere so izbrali anarhisti, kot svoje žrtev. Pri temu sprevodu so bili aretirani poleg omenjenih dveh še štirje španski anarhisti.

Bilo je leta 1919. meseca januarja, ko je bil eden od zveznih agentov posebno zato določen, da je skrbno čuval in pazil vsak gib anarhistov. Tako se mu je posrečilo dognati, da je tudi Wilson na smrti listi, nakar so stražo pri prezidentu potrojili. Zveznim agentom je bilo vse znano, le to ne — na kakšen način hočejo umoriti prezidenta Wilsona.

Z umorom Wilsona so hoteli anarhisti pokazati svojo moč in kako bodo maščevali zatiranje nižjih, preobrnili vlado in vpostavili novo vladno — proletarsko.

Ko so omenjenih pet španskih anarhistov deportirali, je bilo zopet nekaj časa mir in konec zaroti, da se usmrti Wilsona.

(Konec prih.)

Ako Tvoj sosed ali prijatelj ni naročen na A. S. in Ed. skrbi, da se nanj naroči!

POLITIČNI GLASOVI.

Zenske iz države Illinois, se trumoma pridružujejo demokratskemu kandidatu za mesto guvernerja.

Voditelji republikanske stranke v državi Illinois, so zelo alarmirani, ker republikanke trumoma zapuščajo Smalla in se pridružujejo demokratskemu kandidatu Jonesu, za mesto guvernerja. Žene so se postavile na stališče, da ne glede nato, da kot republikanke bi mogle podpirati celo republikansko listo, bodo storile po svoji vesti in ne bodo volile človeka, ki štiti zločince. Zato so se izrekle, da bodo volile Jonesa. Voditelji neodvisnega gibanja so mnenja, da je to pot Smalla pogorel.

Nekateri republikanski "bossi" poiskujejo volilke svoje stranke prepričati, da s tem, ako ne volijo celi republikanski tikit, pokvarijo glasovnico. To pa seveda ni resnica, ampak le politični "trick". Glasovnica, ki je zaznamovana s križem v krogu na vrhu kolone republikanske stranke in z drugim križcem v kvadratu pred imenom Jones v koloni demokratske stranke, kjer je napisano "For Governor of Illinois" ni pokvarjena ampak pravilna, ki velja za en glas za republikansko stranko, izuzemši Smalla za guvernerja.

Republikanski "bossi" so prišli tudi do spoznanja, da je škoda izgubljati časa in še nadalje vsiljevati Smalla, ker so se vse prominentne žene države Illinois, izrekle za demokratskega kandidata Jonesa.

Kolovodja bande, ki so oropali poštne vlake aretirani.

Brent Glasscock, katerega so oblasti že dolgo časa iskale, kot kolovodjo ropa poštne vlake v Rondout, Ill., kjer so pobrali \$2.000.000, je v rokah pravice. Zasačili so ga poštne nadzorniki v Battle Creek, Mich., v spremstvu njegove žene, ko sta se ravno namerala odpeljati s avtomobilom. Bila sta oba fino oblečena po najnovejši modi, oba sta bila oborožena s revolverji; on je pa imel na sebi telovnik, ki varuje pred krogli. Pri njima so tudi dobili \$50.000 v gotovini in za \$30.000 vrednosti v draguljih.

Iz vlake skočil na svobodo.

Toledo, O. — Policija preiskuje tukajšno okolico za ubeglim jetnikom William Kennedy, kateri je skočil skozi okno vlake, ko je vozil 40 milj na uro. Kennedy je bil v okovih in pritrjen k drugemu jetniku. Ko se je pognal skozi okno, je par trenutkov visel, tako da se je roka podala in zmužnila iz okov. Tako je tudi njegov sojetnik zadobil poškodbe na roki.

To se je dogodilo o priliki, ko so premestili 34 jetnikov iz Toledo jetnišnice v Atlanta.

RAZNE VESTI.

— Washington. — Princezinja Prem — Kapurthala, žena maharajaha iz Indije je prispela v Zdr. države. Princezinja je na glasu kot najlepša in najbogatejša indijska princezinja.

— Rochester, N. Y. — V American Laundry Machinery kompaniji je nastal ogenj, kateri je povzročil \$500.000 škode. Gasilci so naporno delali tri ure, predno so dobili ogenj pod kontrolo.

— Chicago, Ill. — Lucille Abrams, stara 9 let, 4453 Grand Blvd. je imela očma, kateri pa ni prav lepo ravnal z deklico, nakar se je odločila, da gre od hiše. Pustila je listek, na katerega je zapisala "Good bye" in odšla. Ko je tako vandrala po ulicah, jo je neka ženska vso izmučeno vzela k sebi, nakar so jo oddali domov.

— Varšava, Poljsko. — Henrik Sienkiewicz, poljski pisatelj, katerega delo je predstavljeno v vse moderne jezike, je bil dne 28. okt. položen k večnemu počitku v Varšavi. Pol milijona ljudi je izkazalo zadnjo čast možu, katerega ime ne bo nikoli pozabljeno.

— Managua, Nikaragua. — Vlada v Nikaragua, svari Honduras, da ako prestopijo regularne čete njih mejo, se bo smatralo za sovražnost in tudi tako postopalo.

— Norfolk, Va. — Leta 1911 se je potopil parnik Merida, kateri je imel seboj zlata v vrednosti od dva do pet milijonov dolarjev. Opustili so že upanje, da bi se potopljeni parnik moglo kedaj dvigniti, ko so pa le še poskusili, se jim je končno posrečilo priti do njega. Parnik se je potopil ko je z nekim drugim trčil, ob Virginia capes.

— Chicago, Ill. — Mrs. Margaret Sullivan, stara 22 let, 1328 E. 53 cesti, se je s svojim soprogom sprla. Nakar je zavzela večjo množino lysola in vsled zastrupljenja umrla.

— Manistee, Mich. — Na parniku Kansas v pristanišču je nastal ogenj, ki je napravil toliko škode, da se ne splača ga več popravljati. Ogenj je nastal skozi električno žico, ki daje moč sesalki.

— Valparaiso, Ind. — Elmer Vrabel, star 30 let, je bil na mestu mrtev, ko je njegov mali sinček, (Poročilo ne po ve starosti), se igral s puško, katero mu je pa mati hotela vzeti iz rok, tisti čas se pa sproži in zadane očeta ravno v sence.

— Minneapolis. — Hobart Beissel iz Minneapolisa, se je napil v neki tajni pivnici, kjer se toči "munšajn." Ko se je vračal domov s svojim avtom, je pa ker je bil nian zavozil s ceste v graben in se tako pobil, da je kmalo nato umrl. Njegova žena je iz maščevanja naznanila lastnika pivnice, katerega so prohibicijski agenti aretirali.

— Boise, Idaho. — Mr. in Mrs. G. A. Mabary iz Missoula. Mont sta bila na mestu mrtva, ko je med vožnjo z avtom se razpočil gumi na kolesu, nakar se je avto preobrnil.

AMERIŠKI MORNARJI V PEKINGU.

Opazovalec hvali vojno taktiko Kitajcev.

Tientsin, Kitajsko. — Sto ameriških mornarjev se je izkrcalo iz križarke Huron v Taku, od koder so se takoj podali proti Pekingju, kjer se še vedno kuha.

Mukden, Mandžurija. — Opazovalec kitajske civilne vojne je mnenja, da ako bo Kitajska tako napredovala v vojaški stroki, bo postala prava nevarnost tekom 10 let. Pokazali so, da so strategji. Eno mesto, katero je bilo videti, da je nepremagljivo, so Mandžurci zavzeli v enem dnevu.

Mandžurci so bili z orožjem in obleko dobro preskrbljeni in imeli so tudi izborno artilerijo. Na fronti so tudi bili japonski častniki.

Zračna letala so tudi pri tej bitki igrala važno vlogo.

Mati zadavila svojega otroka.

Wooster, O. — Mrs. Bdanche Tobias, stara 21 let, je zadušila svojega 2 tedna starega otroka. Ko so jo prijeli je dejala, da je to storila, da bi otrok preskrbljen. George Tobias, soprog detomortilke se nahaja v zaporu, ker je bil obdolžen surovega postopanja s svojo ženo, katero so našli nekega dne vso stepeno na dvorišču ležati.

Podrla se je streha, — trije delavci težko ranjeni.

Chicago, Ill. — Podrla se je streha štiri nadstropnega poslopja in ena stena, kjer se nahaja tovarna za klobase Armour kompanije.

Poslopje je staro že nad 50 let. Po izpovedi izvedencev, je temu bilo vzrok velika teža strojev, ki se je nahajala v gorenjem nadstropju. Stena, ki se je podrla je bila 48 čevljev dolga in 17 palcev debela.

Stroji in tramovje se je skupaj pogreznilo v klet, ker so tla posameznih nadstropij se vsled teže preklali. Med razvalinami so se nahajali trije delavci, katere so gasilci po napornem delu izvlekli iz pod razvalin, težko poškodovane.

Oče Richard Loeba umrl.

Albert Henry Loeb, podpredsednik trdke Sears Roebuck Co. in oče "Dicka," kateri je s tovarišem Leopoldom umoril Robert Franksa je umrl. Bolehal je že dlje časa, tako da smrti ni za pripisovati žalosti vsled sinovega zločina. Pokojni je zadnjič videl svojega sina dne 29. maja, ko so prišli detektivs v hišo in odpeljali "Dicka." Pri tej priliki je šel "Dick" v sobo k očetu in mu rekel, da gre s policajem, ker ga imajo nekaj za prasaati na policiji. Od tega časa se nista več videla.

Tako je sedaj mogoče, da bo dovoljeno "Dicku" za nekaj ur zapustiti ječo, da se udeleži pogreba svojega očeta. Jetniški nadzornik Whitman, vedno pusti jetnike k takim prilikam, tako bo tudi "Dicki" malo časa deležen prostosti, dasi — žalostna.

ŠIRITE
A. S. in EDINOST

Iz Jugoslavije.

MINISTER VESENJAK PRI KRALJU. — VPADI ALBANCEV. — LOV ZA KAZNJENCEM. — DRUGE ZANIMIVE VESTI.

Minister Vesenjaj pri kralju.

Minister Vesenjaj se je predstavil kralju kot minister za agrarno reformo. Pregledno je poročal kralju o reformi agrarnega vprašanja. Kralj je bil zelo dobro razpoložen in je z zadovoljstvom poslušal poročilo. Minister Vesenjaj je tudi poročal o mladinskemu zborovanju v Mariboru. Kralj je z velikim zadovoljstvom vzel v naznanje potek zborovanj in se zahvalil za izraz udanosti.

Vpadi Albancev.

Naša delegacija v Zenevi je predložila Društvu narodov dokumente, ki se nanašajo na 20 upadov, ki so jih izvršili Albanci na naše ozemlje pred upadom plemen Kučev in Vasojevičev na albansko ozemlje. Pri Vremašu vlada mir, vendar se opaža, da pripravljajo Albanci zopet vpad na naše ozemlje. Naravno je, da se bo z naše strani storilo vse, da se teh napadov ubranimo. Kar se tiče vpada Kučev in Vasojevičev na albanski meji, so imeli ti napadi popolnoma značaj maščevanja, ki je v teh krajih običajno.

Lov za kaznjencem. — Umrtil ga je električni tok.

Ropar Henrik Schrey, star 27 let, je odsedel že 8 let v ječi. Ko je bil odpuščen iz ječe po prestani kazni v Mariboru, je še tisti večer izvršil tatvino s pomočjo tovariša. Ukradla sta 20.000 kron. Drugi dan je pijančeval s tovariši, kjer ga je roka pravice zasačila. Ko ga je stražnik hotel uklenjenega zapreti v "hotel Graf" mu je Schrey ušel skozi Židovsko v Kopališko ulico in od tam v tovarno usnja Berg v Usmjarski ulici. Od tam je naglo izginil na streho hiše svoje sestre. Z višine 20 metr. mu je spodrsnilo in padel na mrežo električne žice in bil takoj mrtev. Visel je na žici celo uro, dokler ga ni rešilna postaja potegnili dol.

Razne vesti.

Svojo mater je umoril. V Masiču blizu Djakova je nedavno s sekiro presekala poživljeni seljak Ferdo Fleše svoji lastni materi prsa. Prišel je vinjen domov in očitki matere so ga tako razburili, da je zamahnil s sekiro proti materi. — Že drugi kozolec je pogorel v vasi Ločna pri Novem mestu tekom enega meseca in sicer posetnici Neži Penca. Vžgala ga je baje iskra iz ognjišča v bližnji hiši.

Poneverba na pošti. Miloslav Grujič, poštna uradnica v Kneževih Vinogradih, je iz zaprtga denarnega pisma izmaknila 35.000 dinarjev. Izročili so jo sodišču v Somboru. — \$ 60.000 dinarji je pobegnul s Sušaka brivski pomočnik Josip Stambolek, rodom iz Varaždina. Za to svoto je opeharil neko žensko — Železniška nesreča. Na progi med Rakekom in Postojno je povozil vlak, ki odhaja ob 5. uri zjutraj z Rakeka dva delavca. — Radi hčerke.

V Medolicevi ulici v Zagrebu se je zastrupila z lizolom Slovenka A. Ferjanova. Umrla je med vožnjo v bolnico. Ugotovili so, da je izvršila samomor v veliki duševni zmedenosti, ko je zvedela, da je zbolela doma njena hčerka. — Nesreča. V papirnici v Vevčah je odletel delavcu Štefanu Jančiču med delom velik kos železa v vrat in mu prebil glavno žilo. Težko ranjenega so pripeljali v bolnico.

Žrtve nepravilnega ravnanja z orožjem. V Slovenjgradcu se je igral 11-letni delavčev sin Ferdo Novak s staro lovsko puško. Iz porednosti je nameril puško na svojega 10-letnega tovariša Josipa Breznika in jo sprožil. Več svinčenihi zrn je prodrlo fantiču trehuh. Kljub takojšnji pomoči je deček umrl. — Nesreča na železnici. Pri Šumetu 12 km pred Gružem, je skočila s tira lokomotiva tovrnega vlaka, ki je potegnili za seboj še sedem vagonov. Trije železničarji so težko ranjeni.

Strašna nesreča vsled eksplozije ročne bombe.

Kakor poročajo iz Velikega Bečkereka, je pretekli mesec v tamkajšnji vojašnici eksplozirala bomba ki je zahtevala težko žrtev majorja Raduloviča. Omenjeni častnik je vojakom razlagal uporabo francoske bombe ter jo je položil na tla, da bi vzel drugo v roke. Medtem je opazil, da bomba šumi, zato jo je zagrabil s namenom, vreči isto skozi okno in sicer preko nekega plota. Pri plotu je opazil komandirja podpolkovnika Pavloviča, ki je gledal te vaje. Radulovič ni vedel, kam naj bombo vrže. Eksplozirala je v roki ter mu odnesla celo desno roko in povrh še desno oko. Ranjen je tudi podpolkovnik Pavlovič, zelo težke poškodbe je dobilo 7 vojakov.

ŠIRITE
A. S. in EDINOST

DENARNE POŠILJATVE

V JUGOSLAVIJO, ITALIJO, AVSTRIJO, ITD.

Naša banka ima svoje lastne zveze s pošto in zanesljivimi bankami v starem kraju in naše pošiljke so dostavljene prejemniku na dom ali na zadnjo pošto točno in brez vsakega odbitka.

Naše cene za pošiljke v dinarjih in lirah so bile včeraj sledeče:

Skupno s poštnino:

500 — Din	7.95
1.000 — Din	15.55
2.500 — Din	38.75
5.000 — Din	77.00
10.000 — Din	153.00

100 — Lir	5.10
200 — Lir	9.85
500 — Lir	23.75
1.000 — Lir	46.25

Pri pošiljstvih nad 10.000 Din. i nad 2.000 Lir poseben popust.

Ker se cena denarja čestokrat menja, dostikrat docela nepričakovno, je absolutno nemogoče določiti cene vnaprej. Zato se pošiljke na kažejo po cenah onega dne, ko m sprejmemo denar.

DOLARJE POŠILJAMO MI TUDI V JUGOSLAVIJO IN SICER PO POŠTI KAKOR TUDI BRZOJAV. NO.

Vse pošiljke naslovite na—SLOVENSKO BANKO

ZAKRAJŠEK & CEŠAREK

70-9th AVE. NEW YORK CITY

Iz življenja in sveta.

STRAHOVIT DOŽIVLJAJ LONDONSKEGA GROBARJA.

V mrtvašnici je našel sedeče mrtvece.

Grobar nekega londonskega pokopališča je zvečer, predno je legel spat, običajno vsakokrat še enkrat obšel mrtvašnico in pogledal dali je vse v redu. Nekega večera so ležali v mrtvašnici trije mrlji, obsevani od plamena sveč, ki so obenem napolnjevale prostor z zadušljivim zrakom. Grobar je našel vse v redu, oddaljšal se je zopet in kratko zatem legel spat.

Nenadoma ga iz spanja zbudi strahovit krik. Grobar, misleč, da se je poleg pokopališča ali pri mrtvašnici komu primerila nesreča, je vstal, se oblekel ter s svetilko v roki pregledal celo pokopališče. Opazil ni ničesar sumljivega, narkar je stopil v mrtvašnico. Ko je odprl vrata je presenečen obstal: v mrtvašnici je bila tema, sveče so ugasnile. Grobar je dvignil svetilko ter posvetil na mrlje. Lasje so se mu naježili strahu, ko je opazil, da dva mrtveca ne ležita v krstah, nego sedita poleg; tretji pa je ležal nekoliko višje v krsti, se dvigal in padal in čuti je bilo neko hropenje. Grobar je obstal kakor okamenel, končno pa se je otresel prvega strahu, skočil je na plano in bežal kakor bi ga gnale pošasti proti mestu. Ustavil se je brez sape na policiji, kjer je službujočemu uradniku opisal svoj nenavaden doživljaj. Malo za tem je odšlo šest stražnikov v spremstvu grobarja in uradnika v mrtvašnico. Tu so našli vse kakor jim je opisal grobar: dva mrtveca sta sedela poleg krste, tretji pa se je dvigal in padal in slišati je bil šklepetanje zob.

Stražniki so takoj stopili v akcijo; oba mrlja so položili zopet v krste in nato stopili k tretjemu in ga dvignili iz krste. Nudil se jim je čuden prizor. Pod mrtvecem je ležal živ človek, preplašenih oči, popolnoma skrčen od strahu. Skočil je takoj iz krste. Prepeljali so ga na policijo, kjer je izjavil, da je preteklo noč popival v družbi s tovariši, ki so ga upijali. Kako je prišel v rakev, mu ni znano. Policija je aretirala njegove tovariše, ki so izpovedali sledeče: Njihov drug je bil tako pijan, da ni mogel hoditi. Nosili so ga med potjo ter se končno ustavili pri mrtvašnici, da se odpočinejo od "napornega posla." Eden izmed njih si je iz-

misli, da pijanega tovariša položi v krsto, da ga ne bo treba nositi. Rečeno — stórjeno! Položili so pijanega tovariša v krsto in da se ne "prehladi" so ga pokrili z mrljem. Ostala dva mrlja so posadili na tla in sicer zato, da se jih ne bi pijani tovariš v slučaju stremenja preveč ustrašil. Pijanček se je vsled strašnega zadušljivega zraka kmalu streznil, in čuteč v kašnem neprijetnem položaju se nahaja, se ni upal premakniti z mesta, samo večkrat je klical na pomoč.

Po končani preiskavi so bili vsi pijančki obsojeni na denarno globo, ker so "vznemirjali mrlje."

Smrtne obsodbe na Kitajskem.

Najbolj krvoločna razbojnika v šantunski provinci na Kitajskem je bila neka 47-letna žena, ki so jo nazivali djavo "staro mater." Ta žena je z bando stotih razbojnikov ogrožala celo provinco. Jaha-la je drzno in streljala brez pogreška. Lani je napadla z dvema drugima bandami mesto v provinci Šantung. Napad je mesto odbilo šele s pomočjo celokupne garnizije. V bližini mesta pa so razboj-niki obkolili kmete, ki so se bili zoperstavili. Razbojnika je izvršila strašno obsodbo. Najprvo je dala postreljati moške, 60 žensk in otrok pa je dala "stara mati" poklati in mučiti do smrti. Razbojniki so pobili tudi živino. Sedaj je doletela usoda tudi razboj-nico, ki so jo ujeli. Prepeljali so jo v mesto Išaufu, kjer je končala na krut, starokitajski način. Kruta usmrteitev se imenuje "lingše" kar pomeni raz-rezati. To je neke vrste vivi-

sekcija, pri čemur se reže žrtev na poedine dele, toda tako, da ostane nekaj ur pri polni zavesti.

Žrtev Indijskih džungel.

Kakor pišejo indijski listi, še dolgo niso odpravljene nevarnosti džungel, kakor to napočno mislijo v Evropi. Džungla zahteva še vedno veliko žrtev med domačini in med evropskim prebivalstvom britanske Vzhodne Indije. Tako so lani raztrgale zveri 3605 oseb, 20.785 pa jih je umrlo vsled pika strupenih kač. Tigri so umorili 1693 ljudi, volkovi 835, leopardi 494, aligatori 318, merjasci 119, medvedi 79 in sloni 70. Ljudje so v istem razdobju uničili 23.911 zveri in 59.545 strupenih kač. Rekord je dosegel lovec Nenab Sind, ki je lani ustrelil ali ujel 18 bengalskih tigrov in 31 leopardov. S tem številom je tekem zadnjih desetih let — svojega prvega tigra je ubil z 19 leti — uničil vsega skupaj 53 tigrov, od teh 19 samotarjev, ki so posebno nevarni ljudem, ter 97 leopardov in pantarjev, ne včevši obilice drugih zveri. Nenab Sind pravi, da se celo, trikratno število lani uničenih zveri ne bi prav nič poznalo v "črnih džunglah."

Največji vol.

Neko manjše mesto je zgradilo mesnico, a mesarji so se pritožili, da so vrata v mesnico preozka. Župan je odšel s celim občinskim svetom na li-

ce mesta, da se prepriča o pritožbi. Pred mesnico je župan razprostrl roke ter tako korakal skozi vrata, rekoč: "Kaj hujskate ljudi, saj vendar vidite, da more skozi vrata iti tudi največji vol!"

DRUŠTVO SV. DRUŽINE (Holy Family Society)

št. 1. D. D. D. Joliet, Illinois. Ustanovljeno 2. nov. 1914.

Geslo: "Vse za vero, dom in narod, vsi za enega, eden za vse."

Odbor za leto 1924:

Predsednik George Stonic
Podpredsed. ... John Kramaric
Tajnik Paul J. Laurich,
Zapisnikar Frank Videc
Blagajnik Jos. Gršič
Reditelj Martin Bluth

Nadzorniki:

Anton Šraj ml., Anton Barbich, Frank Vranickar.
Društvo šteje 494 članov in članic ter 182 otrok. Za 50c. na mesec se plača v slučaju bolezni \$1.00 bolniške podpore na vsak delavni dan. Od ustanovitve do sedaj se je izplačalo \$12,149.50 bolniške podpore.

Dne 1. marca 1924. se je nahajalo v blagajni \$4788.87.

Rojaki pristopite v naše veliko društvo, kjer se lahko zavarujete za posmrtnino in bolniško podporo.

Društvo plača \$1.00 nagrade za vsakega novega člana, kakor tudi Družba sv. Družine plača \$1.00 nagrade; torej \$2.00 za vsakega novega kandidata, ki ga pridobite v društvo.

Naš Mladinski oddelek vanudi lepo priliko, da zavarujete svoje otroke. Ta oddelek raste od dne do dne in bode v kratkem eden izmed najmočnejših.

Za vsa nadaljna pojasnila obrnite se na odbor:

Predsednik: Geo. Stonich
815 N. Chicago St.; tajnik.
Paul J. Laurich, 512 N. Broadway; blagajnik: Joseph Gersich, 401 Hutchinson St. Vsi v Jolietu, Ill.

Naj "L" železnica SLUŽI ZA VAS!

Vi veste, kako Chicaga in njena predmestja rabijo nadulčno železnico za hitri prevoz. Vi lahko vidite, kako raste promet in je rastele poprej. Vsak teden znaša število potnikov na nadulčni železnici nad 600.000. Skupni zaslužek oz. dohodek je prekorajčil v letu 1923. svoto \$18,000.000.

VI ste lahko deležni tega zaslužka "L" železnice, ki je sedaj pod vodstvom Mr. Samuel Insulla in njegovih drugov. Investirajte Vaše prihranke v Chicago Rapid Transit Company prednostne delnice, ki so — \$100. vsaka. Lahko jih kupite za gotov denar ali na odplačila \$10. na nakup in po \$10. mesečno na delnico. 7% je dovoljeno obresti na odplačila. Dividende se plačujejo vsak mesec po ceni \$7.80 letno na vsako delnico, ki jo kdo lastuje.

Za podrobnosti govorite z vsakim "L" zaposlencem, ali pa pošljite ta kupon za natančne podrobnosti in Vam bomo tudi poslali brezplačno kopijo uličnega vodnika za v Chicago, ki ga izdaja Chicago Rapid Transit Company.

UTILITY SECURITIES CO.

CHICAGO, ILL.

72 — W. Adams St. 4568 Broadway
Louisville 409 — East 35th Street Milwaukee

Vzemite iztis vodnika po mestu

JOHN J. MORAN,

Room 843—72 West Adams Street, Chicago.

Prosim pošljite mi brez vsakih obveznosti popolne podatke v svrhu informacije glede pristopa kot delničar h Chicago Rapid Transit Comp., katera nudi po 7.8%. Obenem prosim za en iztis vodnika po Chicagi.

Ime
Naslov

NAZNANILO

C. občinstvu, kakor tudi rojakom, ki potujejo skoz Chicogo naznanjam, da sem odprla

Prvi slovenski hotel "SLAVIJA"

NA 1921 BLUE ISLAND AVENUE, CHICAGO, ILL.,

kjer je občinstvu na razpolago 35 moderno opremljenih sob po zmernih cenah.

Posebne akomodacije za potnike in njih družine.

AGNES SPOLAR, lastnica.

Tel. CANAL 2241.

(S. 11—2)

The Will County National Bank

OF JOLIET, ILLINOIS

Prejema raznovrstne denarne vloge, ter pošilja denar na vse dele sveta.

Kapital in preostanek \$300,000.00.

C. E. WILSON, predsed.

Well Installed THE MONCRIEF FURNACE

Postavimo jih v bližini 50 mil od Jolietu.

Imamo zalogo železnine vseh vrst.

Joliet Slovenian Sheet Metal Shop

Jos. M. Klemenčič, lastnik

1214 N. Broadway

TELEPHONE 1255-M.

Gutter, Cornish, Slating,

Ceiling Work.

ZADOVOLJSTVO

tisočeri ljudi, ki pošiljajo denar potom našega posredovanja v stari kraj spričuje najboljše o naši znani postrežbi in nizkih cenah. Dajte nam enkrat priliko, da Vam izkažemo našo postrežbo in ostali boste naši stalni klijenti.

Pogovorite in posvetujte se glede potovanja c staro domovino potom našega parobrodkega oddelka. V vsakem bančnem poslu se obrnite s zaupanjem na:

KASPAR AMERICAN STATE BANK

1900 BLUE ISLAND AVENUE

VOGAL 19. ULICE

CHICAGO, :—o—: :—o—: :—o—: :—o—: :—o—: ILLINOIS.

Kapital in prebitel \$2,000,000.00

SIGURNA BANKA ZA VLAGANJE IN INVESTIRANJE VAŠEGA DENARJA

IMOVINA ČEZ DVAJSET MILJONOV DOLARJEV!

Volite za Coolidge-a in Dawes-a!

CALVIN COOLIDGE,
Za predsednika.

CHARLES G. DAWES,
Za podpredsednika.

Za prosperiteto doma in mir z neodvisnostjo v tujini. — Za znižanje davkov. — Za tarifo, ki protektira ameriško industrijo in zagotavlja primerni ameriški zaslužek in vzor ameriškega življenja, in ki je dala dela petim milijonom brezposelnim.

Volite za administracijo, katera favorizira mir, a z isto previdnostjo je pripravljena za slučaj vojne. Za administracijo, ki željno čaka, da bi pomagala ostalemu svetu brez zapletljivosti Amerike.

Sedanja vlada je administracija dejanj — ne besed, katera je znižala vladne stroške za biljon dolarjev in katera bo nadaljevala zniževati davke do minimalnosti.

Sedanja administracija je po številnih slučajih dokazala, da je naklonjena agrarstvu in interesu te dežele in je tudi odločna, da se da agrarcem vsako mogočo pomoč od strani vlade.

Administracija, katera se je zavezala, da se razširi trg v tujini in ustanovi stalen tujezemski trg.

Administracija postave in reda in podpornica avtoritete najvišjega sodišča v tej deželi kakor tudi podpornica ustave, ki garantira pravico manjšini in posameznikom.

(Og. P. 31.)

PEGAM IN LAMBERGAR

POVEST.

Spisal Dr. Fr. Detela.

XII.

Gorje, kdor nima doma,
Kdor ni nikjer sam svoj gospod.
S. Jenko.

Gregorjeva nesreča je bila hud udarec za poveljnika, a ni mu vzela poguma. Zanašal se je, da se mu vendar posreči kak naklep, preden zapade večji sneg. Posvetoval se je pridno s častniki, pazil strogo, da so bili vojaki pripravljeni odbiti vsak napad, in da se je redno dovažal živež iz bližnjih vasi. Seveda so morali hoditi vojaki ponj vedno dalje; in zdajpazdaj ni bilo več nazaj kake čete, ker so jo bili pobili razjarjeni kmetje. Strahoma je kmalu videl Lambergar, kako se bliža dan, ko se ne bode mogel več držati pred samostanom.

V samostanu pa, kjer so imeli vsega zadosti, so bili židane volje in so se posmehovali lahkomišelnim oblegalcem. Le enega izmed menihov je trla bridka žalost, patra Benedikta. Uresničile so se bile njegove slutnje, in prepričan je bil, da se bliža konec gornjegrajskemu samostanu. Prva zmota je bila vrgla voz iz pravega tira in ga obrnila k prepadu; zaslepljeni voznik pa poganja brezskrbno, ker meni, da je na pravem potu. "Božja volja mora biti tako," si je dejal vdano in čakal tistega dne, ko pridere sovražnik in ga prežene iz ljubega doma. A to ga ni tolikanj žalilo; tuje mu je delo, da je zadela vojna šiba nedolžne kmete, in v največjih skrbeh je zil zaradi sestre in Tajde. Brez varuha sta v oblasti sirovih vojakov. O da ni Bog poklical njera s tega sveta, preden je doživel to bridkost! Prosil je bil, da naj ga puste v sovražni tabor, a ni se mu dovolilo. Dan na dan je hodil gledat na obzidje, če se stoji bela hišica, in čakal znamenja, da bi zvedel, ali še živita sorodnici in nista li pregnani iz tihega kraja, kjer je Tajda kot majhno dekletce trkala prve spomladanske cvetke. Oh, kako je bila mična in kratkečasnica! Dorasla je na veselje materi in stricu, a z njo vred so zrasle skrbi. Kaj je pomagalo stricu, če so mu samosvestno zatrjevali bratje, da ne mine mesec in ne bode nobenega cesarskega moža več v Gornjem gradu! On je odkimal nejeveren, da so ga milovali, reveža, ki tako malo umeje o vojnih rečeh.

Takisto malo pa je umel tudi o tedanji strategiki in taktiki strastni miroljub, krčmar Tomaž; zato tudi on ni besedice ni verjel bahatim vojakom; in tudi njemu so počasni tekli dnevi bridkega strahu; in nočnega miru je zaman iskal v črni starini, katero je bil pokušal poprej le za zdravilo. Kadar se je oglašila straža, se je zgenil; kadar je zatrobil rog, je klical hlapca, naj teče gledat, kaj da je; in če je ponoči prevrnil maček skledo, je planil potem iz spanja, ker se mu je bilo sanjalo, da bobnajo cesarski po njegovih sodih. Vrh v vsega drugega pa so se postali njegovi pivci, odkar je bil samostan obležen, neznosno oblastni in prešerni. A da bi vsaj plačevali, kakor se spodobi! Toda kaj še! Tolažili so ga, da naj počaka, da bodo tepeni cesarski; njemu pa se je milo storilo in kimal je, da bode to najbrž o svetem nikoli. Takrat so pa začeli zabavljati. Kdo bi to prenašal? Tomaž je bil potrpežljiv kakor le kak krčmar; svetnik seveda je malokateri; a če niti oni, ki pijo na upanje, ne bodo mirovali po krčmah, kam pa pri demo! Zdajpazdaj je pošla Tomažu potrpežljivost. Najhuje ga je jezilo oklopnik Gašpar. Nič manj ko od bele nedelje je že pil na kredo ta brezvestni človek, in na največjem sodu že ni imel več prostora njegov račun. In ta go-ba! čim bolj je bil suh, tem bolj je vlekel. A mu je gorke pravil časi Tomaž in zavračal moško njegovo bahatost.

Progres Linolium & Carpet Store F. NOVICKI

GOLD SEAL CONGOLEUM

9X12 v enem kosu samo \$7.75.

VELIKA ZALOGA SVILENIH PREPROG

9X12 preje \$45.00 — sedaj \$27.00

Linoleum s gumi podlago kvadratni jard preje \$1.45 sedaj samo \$1.07.

V Vašem interesu je, da si pred nakupom ogledate to zalogo.

Phone: Canal 1505 —

1738 West 18th St.

CHICAGO, ILL.

Phone: Randolph 6095—R.

CLOVER DAIRY CO.

MEGLICH & ANDOLEK

Priporočava gospodinjam svojo moderno urejeno mlekarno. Mleko razvažamo vsaki dan na dom točno in zanesljivo. Pri nas dobite tudi vedno najboljšo smetano, sirovo maslo, itd.

Rojaki podpirajte svoja rojaka!

1003 — East 64th Street, CLEVELAND, OHIO.

POVRŠNE SUKNJE IN OBLEKE Z DVOJNIMI HLAČAMI

VELIKA ZALOGA VSAKOVRSNIH JESENSKIH
OBLEK PO:

\$30.00 - \$35.00 - \$40.00 in višje

Ta vrednost je mnogo večja, kakor smo jo mogli še kdaj ponuditi v drugih sezonah.

Pa ne samo, da je vrednost večja, ampak tudi izbira je večja in dobro zamišljena, bolj kakor kdaj preje v tej trgovini. — Fantje in mladi možje bodo našli v naši trgovini različnosti v oblekah, natančno narejene po najnovejšem modelu in prihajajočem stilu, katere kupovalci sedaj najbolj zahtevajo. Odraščeni možje pa bodo našli v tej izbiri sedanje in konservativne prejšnje mode obleke, ki so priljubljene njihovega okusa.

Povabljeni ste, da se zgledate v naši trgovini in si ogledate naše nove jesenske obleke.

V torek, četrtek in soboto imamo odprto zvečer.
Ob nedeljah imamo odprto našo trgovino dopoldne.

JELINEK & MAYER, LASTNIKA

1800—1808 Blue Island Ave., Cor. 16th Street.
(C.)

Slovenskim gospodinjam

je znano, da se dobi najboljše svežo meso, suho prekajeno meso, perutnino ali druge vrste meso, kakor tudi prave KRANJSKE DOMA NAREJENE KRVAVE IN MESENE KLOBASE edino pri domačem mesarju:

Math Kremesec

SLOVENSKI MESAR

1912 W. 22nd STR.

CHICAGO, ILL.

Phone: Canal 6319.

FIRST NATIONAL BANK

Established 1857

Kupovanje tujezskega denarja

ni vedno lahka stvar. V resnici ste lahko gotovi, da ste zanesljivo in pošteno postreženi samo, ako istega pošljete potom poštene banke.

Ta banka JE NAJSTAREJŠA IN NAJVEČJA V JOLIETU, ki ima sedemdeset let izkušenj v bančnih zadevah in ima bančne zveze z vsemi deli sveta.

Kadar pošljete Vaš denar v stari kraj ali kamorkoli drugam ste lahko zagotovljeni, da dobite najnižje cene — prave kupne cene.

Premoženje te banke znaša \$13,000,000.00

THE OLDEST
and LARGEST
BANK in JOLIET

RAZPISANE NAGRADE

povodom

Velike jubilejne kampanje K. S. K. J.

KAMPANJA OTVORJENA 1. OKT. 1924.

ZAKLJUČEK ISTE 31. MARCA 1925.

STARE veljavne nagrade za POSAMEZNE ČLANE(ICE):

- Za vsakega novega člana (ico) odrastlega (aktivnega) oddelka prejme član(ica), ki prosilca predlaga \$1.00.
- Za vsakega novega člana(ico) mladinskega oddelka prejme član(ica), ki ga predlaga 50c.
- Stare veljavne nagrade za KRAJEVNA DRUŠTVA za OBA oddelka, aktivni in mladinski:
 - nagrada \$25.00 za ono društvo, ki bo od 1. jul. do 31. dec. t. l. pridobilo največ članov ali članic.
 - nagrada \$15.00.
 - nagrada \$10.00.
- NOVE nagrade za KRAJEVNA DRUŠTVA, veljavne za pridobivanje članstva za aktivni in mladinski oddelki:
- PRVA skupina društev, broječa do 100 članov:
 - nagrada \$50.00, II. nagrada \$25.00, III. nagrada \$15.00.
- DRUGA skupina društev, broječa od 100—200 članov I. nagrada \$50.00, II. nagrada \$25.00, III. nagrada \$15.00.
- TRETJA skupina društev, broječa nad 200 članov: I. nagrada \$50.00, II. nagrada \$25.00, III. nagrada \$15.00.

KATOLIŠKI SLOVENC I IN SLOVENKE! PRISTO PAJTE K NAJSTAREJŠI IN NAJVEČJI SLOV. KATOL. PODPORN I ORGANIZAC IJI: K. S. K. JEDNOT I!

Fine prekajene in "sugar cured" šunke in slanina lastnega izdelka, najprijetnejše ga duha in okusa. Poskusite jih še danes.

THE J. C. ADLER CO.
Telefon 101

Bluff and Jefferson Sts.
Joliet, Ill.

Ali si že pridobil kakega novega naročnika tekom te kampanje?

LOUIS STRITAR

2018 WEST 21st PLACE
CHICAGO, ILL.

Prevaža pohištva — premog — les — in vse kar spada v prevažalno obrt. Pokličite ga po telefonu!
Phone Roosevelt: 8221

J. KOSMACH

1804 W. 22nd St Chicago, Ill.

Rojakom se priporočam pri nakupu raznih BARV, VARNIŠEV, ŽELEZ NINE, KLJUČAVNIC IN STEKLA

Najboljše delo, najnižje cene. Prevzamem barvanje hiš z naj in znotraj, pokladam stenski papir.
Phone: Canal 0490.

GRDINA IN SINOV I

PRVI SLOV. POGREBN I ZAVOD

1053 E. 62nd St.
CLEVELAND, O.

Randolph 1881

PREJELI SMO

direktno iz farm najboljši Wisconsin krompir. Prodajamo ga bušelj po stari navadni ceni. Krompir dostavimo na dom vsakemu, ki ga naroči. Kdor ga želi naročiti naj pride osebn o ali pa naj telefonično vpraša na naslov:

MRS. MARY GRILLC,
2441 So. Crawford avenue
CHICAGO, ILL.

Phone: Lawndale 7116.